

Vierailija

ARI HAUTANIEMI

Kirjoittaja on sosiologi (YTM),
joka työskentelee Lahden

ammattikorkeakoulun TASSU-hankkeessa.

Työelämän monimuotoisuudesta Päijät-Hämeen voimavara

Tasa-arvokeskustelu johtaa harmittavan usein tunnepitoiseen kiistelyyn miesten ja naisten eroista. Erityisesti nyt tarvittaisiin kuitenkin tulevaisuuteen luotavaa ajattelua. Rakennemuutos, globaali kilpailu ja tietoyhteiskunta muuttavat työmarkkinoihin kohdistuvia paineita.

Tasa-arvo ei ole enää ainoastaan moraalinen agenda.

Siitä tulee entistä vahvemmin kansantaloudellinen välttämättömyys ja kilpailukyvyyn edellytys.

SUOMEN TYÖMARKKINAT ovat eurooppalaisitain vertailtuna voimakkaasti sukupuolituneet, segregoituneet. Meilä miehet ja naiset päätyvät usein eri sektoreille, aloille ja erilaisiin ammatteihin. *Mitä sitten? *kysyy moni. Mitä pahaa on siinä, että naiset ovat sairaanhoitajia ja miehet metallialalla? Miksi ammattijakoja pitäisi väkisin sekoittaa?

Työnjaossa sinänsä ei ole mitään pahaakaan. Sitä tulee ongelma, kun se estää näkemästä uusia mahdollisuuksia. Sukupuolen mukaan *luonnostaan *tehtävä uravalmista voi estää kykyjen päätyneen alalle, johon yksilöllä olisi eniten annettavaa. Esimerkiksi yrittäjyys kiinnostaa useammin miehiä kuin naisia, mutta tarkoituksena se sitä, ettei naisilla ole liikeideoita?

Perinteiset ammattijaot ovat ongelma myös silloin, kun ne jätkevät työmarkkinoita. Euroopassa työttömyys riittää eniten maita, joissa työmarkkinarakenteet eivät jousita. Suomessa kankea jako miesten ja naisten töihin on johtanut siihen, että taantuma on nakertanut erityisesti miesten työllisyyttä teollisuudessa ja rakentamisessa.

Sosiaaliset ja taloudelliset vaikeudet työttömiksi jääneiden kohdalla voivat olla kauaskantoisia, kun perinteisiä *miesten hommia * ei enää ole.

Joka neljäs 15*24-vuotias suomalainen on työtön. Osuus on suuri, mutta toisaalta tilanne on otollinen. Nuorena kun päätetään usein, miksi halutaan isona.

Murtamalla perinteisiä asenteita ja käsityksiä miesten ja naisten soveltuvuudesta eri tehtäviin vaikutetaan samalla työmarkkinoiden kohtaan-to-ongelmiin ja nuorten työllistymismahdollisuuksiin. Eikä olisi esimerkiksi järkevää koul-

luttaa useammista suomalaismiehistä sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia?

Ihmisten kykyä päivittää ennakkoluulottomasti osaamistaan korostuu entisestään, kun työura on rakennettava lukuisista työsuhteista eri työnantajien palveluksessa, eri aloilla ja erilaisissa tehtävissä.

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO karttoi pari vuotta sitten maakunnan työvoima- ja koulutustarvetta vuoteen 2020. Selvityksessä ennustettiin työpaikkakasvua etenkin terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa. Myös yhteiskunnallisiin ja henkilökohtaisiin palveluihin ennustetaan työpaikkoja. Monien perinteisten *miesten alojen *ennustetaan hiipuvan.

Hoitava-alan työpaikkojen lisääntyminen kattaa noin puolet koko maakunnan uusien työpaikkojen ennakoitusta määrästä. Yksittäisten alojen, ammattien ja yritysten kohdalla osaavan työvoiman puute voi muodostua ongelmaksi. Mikäli Päijät-Hämeessä aiotaan selviytyä murroksesta voitajina, on alueen elinkeinoelämän kyettävä valjastamaan kaikki voimavarat käyttöönsä *täysimääräisesti.

Uusia ideoita tarvitaan myös, jotta väistyvien vetureiden tilalle keksitään uusia. Toistaiseksi tehtävässä ovat kunnostautuneet yksittäiset yritykset, jotka ovat oivaltaneet koko henkilöstön potentiaalin hyödyntämisen edut. Valtakunnallisesti esimerkiksi Kone Oy:ssä on tehty suunnitelmallista työtä naisten rekrytoimiseksi esimiestehtäviin ja tuotekehittelyyn.

Kuntasektorilla ei ole oltu yhtä aktiivisia *vielä. Lahti on jo profiloitunut ympäristöosaaja. Vesijärven puolesta tehty työ osoittaa, että Lahdessa lähdeään laajasti hyvän asian taakse. Ollisiko vastava tahtotila saavutettavissa myös päi-